

[Udenrigsministeren]

alene en øget dansk gødningsimport, men paradoksalt nok også et stigende indhold af sydafrikansk fosfat i vore importerede færdiggødninger.

Så ud over umiddelbare skadevirkninger for danske erhvervsinteresser – jeg kunne tilføje: samfundsøkonomiske interesser, beskæftigelse, øget import – vil vi altså opnå, at Sydafrika får mulighed for at afsætte noget mere af sine fosfater, bare fordi vi skal slå os for brystet og som de eneste sige, at vi standser vores import af de fosfater.

Lad mig blive nede ved jorden et øjeblik og tage et andet af de ukendte stoffer, det, der hedder vermiculit. Det er noget, der indgår som råmateriale i en del af pladeproduktionen i et dansk firma, Scamol. Råstoffet kan i realiteten ikke fås fra andre lande. Hvis vi standser importen fra Sydafrika, vil det betyde afskedigelse af 30 medarbejdere i det pågældende firma, som er helt afhængig af det produkt, jeg nævner her. Firmaets nuværende produktionsvolumen svarer til en årlig omsætning på 20 mill. kr., hvoraf de 15 mill. kr. er ren nettovalutatilførsel, idet stort set hele produktionen afsættes i udlandet. Det, vi kan opnå ved at standse importen af vermiculit, er altså, at produktionen af disse varer bare flyttes til udlandet. Sydafrika skal nok få afsat sit vermiculit.

Og endelig det sidste ukendte stof: mimosabark-ekstrakt. Det er et produkt, fem danske garverier anvender ved behandling af læder til den danske møbelindustri. Det er et produkt, som i realiteten heller ikke kan købes andre steder end i Sydafrika. Der er ansat i alt knap 300 medarbejdere på de fem danske garverier. Et meget betydeligt antal af dem skal afskediges, hvis importen fra Sydafrika bliver standset. Og jeg kan føje til, at garveribranchen i forvejen i de sidste 10–15 år har været hårdt ramt. Det må forventes, at der også vil ske afskedigelser i møbelbranchen, hvis garverierne standser deres produktion, men omfanget heraf kan det være vanskeligt at fastlægge.

Der er altså tale om ganske betydelige virkninger på dansk produktion, dansk beskæftigelse, dansk valutaforbrug, dansk valuta-tjening. Det kunne vi såmænd godt bære, hvis det hele nyttede noget, hvis det førte til, at vi virkelig ydede en indsats imod apartheidsystemet, men det bliver et slag i luften.

Derfor håber jeg meget på, at man under udvalgsbehandlingen af dette lovforslag vil tænke sig om en ekstra gang, vil tænke på, om det dog er en rimelig måde at forsøge at bidrage til en indsats imod apartheidsystemet på. Er det rimeligt på den måde at skille os ud fra vore partnere? Er det rimeligt på den måde at skabe problemer for danske virksomheder og danske lønmodtagere? Er det rimeligt, når det hele bliver et slag i luften? For det bliver det. Det fremgår tydeligt af de eksempler, der er givet her.

Der kan ikke være tvivl om i verden omkring os, at der i Danmark er en meget bred folkelig opbakning om en effektiv indsats imod apartheidsystemet. Vi behøver ikke i særlig grad at bevise over for nogen, at det er en sag, som har stor folkelig opbakning i Danmark. Men derfra og til at bevæge sig over i det direkte selvplageriske som det, der er tale om med dette forslag, er der dog et ganske langt stykke vej.

(Kort bemærkning).

Qvist Jørgensen (S):

Det er rigtigt, at den folkelige opbakning er stor, og den bliver større. Det, det i denne forbindelse er vigtigt at få nævnt, er, at også den folkelige opbakning i andre lande er i stærk stigning.

Jeg var lidt skuffet i hvert fald over dele af udenrigsministerens tale. Jeg har altid anset udenrigsministeren for at være ret kreativ. Jeg må også sige, at der i talen var tale om en vis kreativitet, når det drejede sig om at finde forklaringer på den påståede ændring i den socialdemokratiske holdning. Jeg har nu ikke iagttaget, at der er nogen særlig ændring i vores holdning i forhold til sanktionspolitikken.

Men jeg savnede kreativiteten henimod slutningen af udenrigsministerens tale, hvor det blev trukket ned på jorden, at man ikke kan anlægge nogen som helst form for fantasi, kreativitet og nytænkning, når det drejer sig om at få fundet frem til substitutter for de varer, vi henter i Sydafrika.

Udenrigsministeren nævner fosfater og starter med at sige, at det kan vi overhovedet ikke få andre steder. Lidt senere bliver vi gjort opmærksomme på, at stoffet eksisterer i en eller anden form i Sovjet, men efter udenrigsministerens udtalelser, som vi i øvrigt har